

3 (Sem-5/CBCS) SOC-HC 1

2022

SOCIOLOGY

(Honours)

Paper : SOC-HC-5016

(Sociological Thinkers—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed (any ten) :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসাৰে উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা) :

(a) Who wrote the book, *Rules of Sociological Method*?

Rules of Sociological Method গ্ৰন্থখন কোনে
লিখিছিল ?

(b) *Division of Labour in Society* is a classical
work by _____.

Division of Labour in Society গ্ৰন্থখন _____
দ্বাৰা লিখা হৈছিল।

(Fill in the blank)

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(Turn Over)

(c) Who said reality is 'sui generis'?
বাস্তবতাক 'sui generis' বুলি কোনে কৈছিল ?

(d) What is collective conscience?
সামূহিক চেতনা বুলিলে কি বুজা ?

(e) Durkheim's approach to sociology is called as functionalism.

দুৰ্বেইমৰ সমাজতত্ত্বৰ প্ৰতি থকা দৃষ্টিভঙ্গীক সংৰচনাত্মক বুলি কোৱা হয়। (State True or False)
(সত্য নে অসত্য লিখা)

(f) Mention any one book written by Max Weber.

মেক্স বেবাৰৰ যি কোনো এখন গ্ৰন্থৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(g) Max Weber was a French sociologist.

মেক্স বেবাৰ এজন ফৰাচী সমাজতত্ত্ববিদ।

(State True or False)
(সত্য নে অসত্য লিখা)

(h) The term Weber used to refer to the capacity of social action to be subject to calculation in the means and ends of action is

মেক্স বেবাৰে কৰ্মৰ উপায় আৰু সমাপ্তিত গণনা সাপেক্ষে সামাজিক কাৰ্যৰ সামৰ্থক বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা শব্দটো হ'ল

(i) rationalization
যুক্তিকৰণ

(3)

(ii) rationality

বৌদ্ধিকতা

(iii) social causation

সামাজিক কাৰক

(iv) calculation

গণনা

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(i) Marx denotes land, animals, tools, machinery, etc., as examples for the

মাৰ্ছে মাটি, জন্তু, সঁজুলি, যন্তু, ইত্যাদিক কিহৰ উদাহৰণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

(i) mode of production

উৎপাদনৰ পদ্ধতি

(ii) forces of production

উৎপাদনৰ শক্তি

(iii) means of production

উৎপাদনৰ উপায়/মাধ্যম

(iv) relations of production

উৎপাদনৰ সম্পর্ক

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(j) The social force binding people together in a society will be weak when the society is characterized by

সমাজত মানুহক একেলগে বান্ধি বখা সামাজিক শক্তি দুৰ্বল হ'ব, যেতিয়া সমাজৰ এক বিশেষত্ব হ'ব

(i) mechanical solidarity

যান্ত্ৰিক সংহতি

(ii) organic solidarity

জৈৱিক সংহতি

(iii) inorganic solidarity

অজৈৱিক সংহতি

(iv) capital solidarity

সামূহিক/মূলধন সংহতি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(k) According to Marx, history evolves through the interaction between

মাৰ্ক্সৰ মতে ইতিহাসৰ বিৱৰ্তন কিহৰ মাজৰ আন্তঃক্রিয়াৰ জৰিয়তে ?

(i) means of production and surplus value

উৎপাদনৰ উপায় আৰু অতিৰিক্ত মূল্য

(ii) means of production and mode of production

উৎপাদনৰ উপায়/ধৰণ আৰু উৎপাদনৰ পদ্ধতি

(iii) mode of production and relations of production

উৎপাদনৰ পদ্ধতি আৰু উৎপাদনৰ সম্পর্ক

(iv) means of production and relations of production

উৎপাদনৰ উপায়/ধৰণ আৰু উৎপাদনৰ সম্পর্ক

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(1) The political tension and economic antagonism between two classes is called

দুটা শ্ৰেণীৰ মাজৰ ৰাজনৈতিক উত্তেজনা আৰু অৰ্থনৈতিক বিচ্ছেদ হ'ল

(i) class competition

শ্ৰেণী প্ৰতিযোগিতা

(ii) class conflict

শ্ৰেণী সংঘৰ্ষ

(iii) class interest

শ্ৰেণী আশ্ৰয়

(iv) class upheaval

শ্ৰেণী উত্থান

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(m) What did Weber urge his students to employ in their intellectual work?

বেবাৰে তেওঁৰ শিক্ষাৰ্থীসকলক বৌদ্ধিক কামত নিয়োগ কৰিবৰ বাবে কি আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিছিল?

- (i) Anomie / প্ৰতিমানহীনতা
- (ii) Verstehen / ভাৱেহেঁ
- (iii) Positivism / প্ৰত্যক্ষবাদ
- (iv) Microsociology / সূক্ষ্ম সমাজতত্ত্ব

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(n) Karl Marx was inspired by the dialectical method of

কাৰ্ল মাৰ্ক্স কাৰ দ্বাৰ্ভিক পদ্ধতিৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত হৈছিল ?

- (i) Saint Simon / ছেইণ্ট চাইমন
- (ii) Hegel / হেগেল
- (iii) Engel / এংগেল
- (iv) Weber / বেবাৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(o) According to Marx, exchange value is found only in

মাৰ্ক্সৰ মতে বিনিময় মূল্য কেবল বিচাৰি পোৱা যায়

- (i) socialism
সমাজবাদত

(ii) capitalism

পুঞ্জিবাদত

(iii) feudalism

সামন্তবাদত

(iv) communism

সাম্যবাদত

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(p) Who among the following held the view that society is a moral entity?

নিম্নলিখিত কোনে মত পোষণ কৰিছিল যে সমাজ হৈছে
নৈতিক সত্তা ?

(i) Auguste Comte

আগষ্ট ক'ট/কমটে

(ii) Herbert Spencer

হাৰ্বাৰ্ট স্পেন্সাৰ

(iii) Emile Durkheim

ইমাল দুৰ্বেইম

(iv) Max Weber

মেক্স বেবাৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(q) According to Marx, the present state will

মার্গৰ মতে, বৰ্তমানৰ অৱস্থা

(i) continue for long

দীৰ্ঘলীয়া সময়ৰ বাবে অব্যাহত থাকিব

(ii) wither away

অঁতৰি যাব

(iii) deliver goods with the passage of time

সময়ৰ লগে লগে সামগ্ৰীৰ বিতৰণ কৰিব

(iv) slowly benefit the workers

ক্রমাগতয়ে শ্ৰমিকসকলক লাভান্বিত কৰিব

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(r) The relationship between those who own the means of production and those who do not, is called

উৎপাদনৰ ধৰণ/উপায় থকা সকলৰ মাজৰ সম্পর্ক আৰু
উৎপাদনৰ ধৰণ/উপায় নথকা সকলৰ মাজৰ সম্পর্কক কি
বুলি কোৱা হয় ?

(i) forces of production

উৎপাদনৰ শক্তি

- (ii) relations of production
উৎপাদনৰ সম্পর্ক
- (iii) means of production
উৎপাদনৰ ধৰণ/উপায়
- (iv) exploitation
শোষণ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

2. Answer any *five* of the following questions
very briefly : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Define social fact.
সামাজিক তথ্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (b) What is interpretative sociology?
ব্যাখ্যামূলক সমাজতত্ত্ব বুলিলে কি বুজা?
- (c) What is totemism?
সামূহিক বিবেক কি?
- (d) What is alienation?
পৃথকীকৰণ/বিচ্ছিন্নকৰণ কি?

(b) Is social institution a social fact? Give reason(s) to substantiate your answer.

সামাজিক অনুষ্ঠান এটা সামাজিক তথ্য হ'লে? হোয়াৰ উত্তৰৰ সলৈকে যুক্তি দৰ্শোৱা।

(f) Mention two famous writings of Karl Marx.

কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ দুখন বিখ্যাত গ্ৰন্থৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(g) What is dialectics?

দ্বৈতবাদ কি?

(h) What is feudal mode of production?

উৎপাদনৰ সাম্ৰাজ্যিক পদ্ধতি কি?

(i) What is the nature of relationship between individual and society in pre-industrial society? What term did Durkheim use to define this kind of relationship?

প্ৰাক-ঔদ্যোগিক সমাজত ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ প্ৰকৃতি কি? দুৰ্ভেইমে এনেকুৱা সম্পৰ্ক নিৰ্ণয় কৰিবলৈ কি শব্দ বা পৰিভাষা ব্যৱহাৰ কৰিছিল?

(j) Give an example each of any of the two types of social action.

দুই প্ৰকাৰৰ সামাজিক কাৰ্যৰ এটাকৈ উদাহৰণ দিয়া।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ বি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Analyze Weber's concept of social action, its characteristics and types.

ৱেবাৰৰ সামাজিক ক্ৰিয়া, সামাজিক ক্ৰিয়াৰ বৈশিষ্ট্য আৰু প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে বিশ্লেষণ কৰা।

(b) Discuss the significance of ideal types in Weber's analysis of social action.

ৱেবাৰৰ সামাজিক ক্ৰিয়াৰ বিশ্লেষণত আদৰ্শ প্ৰকাৰৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

(c) How does Durkheim differ from Weber in his treatment of the relationship between individual and society?

ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ সৈতে কৰা আলোচনাত দুৰ্কেইম ৱেবাৰৰ পৰা কেনেকৈ পৃথক ?

(d) Discuss normal and pathological social fact

স্বাভাৱিক আৰু ৰোগগ্ৰস্ত সামাজিক তথ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (e) What is the significance of the distinction between sacred and profane?

পবিত্ৰ আৰু সাধাৰণ/অপবিত্ৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্যৰ তাৎপৰ্য কি?

- (f) Write a short note on the concept of mode of production.

উৎপাদন পদ্ধতিৰ ধাৰণাৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

- (g) Write short notes on class-in-itself and class-for-itself of class conflict.

শ্ৰেণী সংঘৰ্ষৰ নিজেই শ্ৰেণী আৰু নিজৰ বাবে শ্ৰেণীৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

- (h) What, according to Weber, was the significance of the study of social action in understanding society?

বেবাৰৰ মতে সমাজক বুজি পোৱাৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক ক্ৰিয়াৰ অধ্যয়নৰ তাৎপৰ্য কি হ'ব লাগে?

4. Answer any *four* of the following essay-type questions :

10×4=40

তলৰ বৰ্ণনামূলক প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) How does religious value influence economic behaviour? Discuss with reference to Max Weber.

ধাৰ্মিক মূল্যবোধে অৰ্থনৈতিক আচৰণক কেনেদৰে প্ৰভাৱিত
কৰে ? উক্ত কথাৰ মেল ৰেবাৰৰ আলোচনাৰ সম্পৰ্কত
লিখা।

(b) Compare the role of ideas in Marx's and
Weber's analysis of capitalism.

মাৰ্ক্স আৰু ৰেবাৰৰ পুঁজিবাদৰ বিশ্লেষণৰ ধাৰণাটোৰে তুলনা
দাঙি দিয়া।

(c) Examine the relationship between
individual and society according to
Durkheim.

দুৰ্বেইমৰ ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে
পৰীক্ষামূলক বৰ্ণনা দাঙি দিয়া।

(d) What are the rules Durkheim set forth for
the explanation of social facts? Why did
he emphasise on the study of social fact
in sociology?

দুৰ্বেইমে সামাজিক তথ্যৰ ব্যাখ্যা কৰিবলৈ যাওঁতে কি
নিয়ম নিৰ্ধাৰণ কৰিছে ? তেওঁ সমাজতত্ত্বত সামাজিক তথ্য
অধ্যয়নৰ ওপৰত কিয় গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল ?

- (e) Durkheim provided an analysis of suicide as a social fact. Discuss.

দুৰ্বেইমে আত্মহত্যাৰ এক সামাজিক তথ্য হিচাপে বিশ্লেষণ কৰিছিল। আলোচনা কৰা।

- (f) How does the study of religion throw light on Durkheim's conception of the relationship between individual and society?

দুৰ্বেইমৰ ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ ধাৰণাত ধৰ্মৰ অধ্যয়নে কেনেকৈ আলোকপাত কৰে ?

- (g) Explain the materialistic understanding of history.

ঐতিহাসিক বস্তুবাদৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

- (h) Examine the relationship among wage, labour and capital in the capitalist mode of production.

উৎপাদনৰ পুঁজিবাদী পদ্ধতিত মজুৰি, শ্ৰম আৰু মূলধনৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে এক পৰীক্ষামূলক বৰ্ণনা আগবঢ়োৱা।

- (i) Discuss the significance of ideal types in Weber's analytical framework.

ৱেবাবৰ বিশ্লেষণাত্মক কাৰণত আদৰ্শ প্ৰকাৰৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

- (ii) Examine how Weber's characterization of capitalism is different from those of Marx.

ৱেবাবৰ পুঁজিবাদৰ আলোচনা মাৰ্ক্সৰ পুঁজিবাদৰ আলোচনাৰ পৰা কেনেকৈ পৃথক, এক পৰিস্ফুটনক বৰ্ণনা আৰম্ভ কৰোৱা।

***